از تمرکززدایی تا مرزهای تجاری‌سازی؛

گزارش جامع بیستمین جشنواره ملی فن‌آفرینی شیخ‌بهایی

بیستمین جشنواره ملی فن‌آفرینی شیخ‌بهایی، روزهای ۶ و ۷ آبان‌ماه در اصفهان برگزار شد؛ رویدادی که صبح چهارشنبه ششم آبان‌ماه با افتتاح نمایشگاه دستاوردهای فناورانه در مهمانسرای تاریخی عباسی آغاز به کار کرد و عصر پنجشنبه با معرفی برگزیدگان و اهدای جوایز در آیین پایانی به کار خود پایان داد. در این دوره، با تمرکز بر تبدیل ایده به محصول و گذر از دوران شعارزدگی، ۴۱۱ طرح از ۲۴ استان کشور به مرحله داوری رسیدند.

زمینه برگزاری و تحول در سازوکار داوری

برنامه‌ریزی این دوره پس از پایان جشنواره نوزدهم در اردیبهشت‌ماه سال گذشته کلید خورد و فراخوان آن شهریورماه ۱۴۰۴ با حضور وزیر علوم رونمایی شد. زمان برگزاری که ابتدا برای اردیبهشت‌ماه پیش‌بینی شده بود، با تصمیم شورای راهبری به آبان‌ماه موکول گردید تا فرصت کافی برای تکمیل ارزیابی‌های میدانی فراهم شود.

مهم‌ترین تمایز دوره بیستم، تمرکززدایی ساختاری بود؛ به‌طوری‌که برای نخستین‌بار ۳۰ دبیرخانه استانی با حمایت معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم و به همت پارک‌های علم و فناوری شکل گرفت تا فراخوان، دریافت و غربالگری اولیه طرح‌ها در پهنه جغرافیایی کل کشور انجام گیرد. این فرایند در سامانه اختصاصی رویداد ثبت و پیگیری شد. رقابت‌ها در دو بخش اصلی «طراحان کسب‌وکار» (ایده‌های فاقد بازار تجاری فعلی) و «شرکت‌های فناور» (کسب‌وکارهای دارای محصول یا خدمت تجاری‌شده) در کنار چهار جایزه تخصصی سامان یافت.

پیش‌درآمد جشنواره و تبیین رویکردهای کلان وزارت علوم

پیش از آغاز رویداد، نشست خبری جشنواره در وزارت علوم با حضور دکتر محمدنبی شهیکی‌تاش، معاون فناوری و نوآوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برگزار شد. وی با مقایسه ساختاری این رویداد با جشنواره خوارزمی تأکید کرد: جشنواره خوارزمی بر شناسایی استعدادهای برتر و مخترعان متمرکز است، در حالی که جشنواره شیخ‌بهایی زنجیره مکمل آن بوده و از ایده‌هایی حمایت می‌کند که توانسته‌اند به کسب‌وکار فناورانه و خلق ثروت منتهی شوند.

شهیکی‌تاش جشنواره را بستری پیوسته برای اتصال فناوران، سرمایه‌گذاران و توسعه‌دهندگان بازار دانست و با اشاره به فعالیت بیش از ۱۶ هزار واحد فناور در کشور، بر ضرورت تحول نسلی در پارک‌های علم و فناوری از «زیرساخت فیزیکی صرف» به سمت دو مأموریت کلیدی «جذب سرمایه» و «توسعه بازار» تأکید کرد. وی همچنین از اختصاص یک خط اعتباری ۲۰۰ میلیارد تومانی برای راه‌اندازی خطوط تولید نیمه‌صنعتی برگزیدگان و به‌کارگیری ابزارهای هوش مصنوعی به‌عنوان دستیار داوران در بررسی اولیه طرح‌ها خبر داد.

گشایش رویداد و نمایشگاه دستاوردها

صبح چهارشنبه ششم آبان، تالار فیروزه مهمانسرای عباسی اصفهان میزبان آیین افتتاحیه و نمایشگاه دستاوردهای فناورانه با حضور نزدیک به ۵۰ غرفه بود. دکتر مهدی جمالی‌نژاد، استاندار اصفهان، ضمن رونمایی از تندیس شیخ‌بهایی و بازدید از دستاوردها، بر ضرورت بازگشت مرجعیت علمی اصفهان و پیشتازی در اقتصاد نوآوری تأکید کرد.

در حاشیه این نمایشگاه، نشست‌های تخصصی، تعاملات رو در روی تجاری (B۲B) و رویدادهای تخصصی «کیمیاوست ۱۳»، «دریچه‌ای به آینده»، «ریزش و رویش» و «دورهمی همفکر ۲۲۵» در روز نخست و رویداد جذب سرمایه «پترو‌ونچر ۱۴» در روز دوم برگزار شد.

تحلیل آماری و آرایش رقابتی

به گفته دکتر سعید آجیلی، دبیر جشنواره، از میان نزدیک به ۱۰۰۰ درخواست ثبت‌شده، ۴۱۱ طرح به مرحله داوری رسیدند که نسبت به ۲۱۱ طرح دوره نوزدهم، رشدی نزدیک به دو برابر را ثبت کرد.

از این میان، ۲۲۵ طرح به بخش طراحان کسب‌وکار و